

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Таврійського національного
університету імені В. І. Вернадського

Протокол № 13 від 09.05. 2024 року

Голова Вченої ради

Валерій БОРТНЯК

УВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора Таврійського національного
університету імені В. І. Вернадського

від 09.05. 2024 року № 70-09

Ректор

Валерій БОРТНЯК

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію викладання навчальних дисциплін іноземними мовами
у Таврійському національному університеті
імені В. І. Вернадського

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію викладання навчальних дисциплін іноземними мовами у Таврійському національному університеті імені В. І. Вернадського (далі - Положення) розроблене на підставі законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про застосування англійської мови в Україні», а також «Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року» та проєкту «Стратегії відновлення державної влади та реінтеграції населення деокупованих територій».

1.2. Положення регламентує порядок організації викладання іноземними мовами навчальних дисциплін (крім іноземних мов) здобувачам вищої освіти (далі - здобувачі) на бакалаврському, магістерському та освітньо-науковому рівнях у Таврійському національному університеті імені В. І. Вернадського (далі - Університет).

1.3. Головною метою запровадження даної процедури є перший крок у підготовці англійськомовної освітньої та/або освітньо-наукової програми, що полягає у створенні ефективної системи навчання та долученні здобувачів до сучасних англійськомовних практик та програм, яка забезпечить здобувачам не лише високий рівень знань у своїй обраній галузі, а й розвине їх мовні навички та культурну компетентність. Така програма має за мету підготувати здобувачів вищої освіти до глобального ринку праці, де англійська мова відіграє важливу роль, та сприяти їх успішній інтеграції в міжнародному співтоваристві. Зазначена мета корелюється з операційною ціллю 5.2.2. Якісна вища освіта "Стратегічного плану діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року".

1.4. Основними цілями запровадження даного Положення в університеті є:
покращення академічного рівня, набуття сучасних soft skills, стимулювання академічних досягнень та високої якості навчання шляхом впровадження в освітній процес міжнародних стандартів та практик;

залучення міжнародних стейкхолдерів, створення привабливого середовища для українських та іноземних здобувачів вищої освіти, які бажають отримати високоякісну освіту в Університеті;

розширення міжнародного співробітництва, створення можливостей для міжнародного обміну здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками, спільних наукових досліджень і різних проєктів із закордонними закладами вищої освіти;

підвищення міжнародного престижу Університету, встановлення репутації Університету, як міжнародного центру освіти і досліджень шляхом привертання

міжнародних здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників;
підвищення академічної мобільності та конкурентоспроможності здобувачів
Університету на національному та міжнародному рівнях;

забезпечення поглибленого вивчення професійної лексики здобувачів та
набуття досвіду спілкування з метою подальшого використання у професійній
діяльності;

забезпечення конкурентоспроможності випускників Університету на ринку
праці в умовах інтеграції України у світовий економічний простір;

розвиток іншомовної компетентності науково-педагогічних працівників, які
викладають фахові дисципліни іноземною мовою на немовних освітніх програмах.

1.5. Викладання навчальних дисциплін іноземними мовами оформляється
наказом ректора.

1.6. Формування академічних груп для вивчення навчальних дисциплін
іноземною мовою здійснюється згідно із потреб здобувачів вищої освіти.
Академічні групи можуть бути сформовані із українських та іноземних здобувачів.

1.7. Розширення кількості дисциплін в освітній програмі, що викладаються
англійською мовою, дані зміни та впровадження не лише англomовного компоненту
освітнього процесу проводиться в рамках розвитку Стратегії інтернаціоналізації
Університету та Положення про роботу відділу міжнародних зв'язків.

1.8. Відповідальність за функціонування даного Положення покладається в
частині контролю за:

термінами підготовки навчально-методичного комплексу дисциплін
іноземною мовою - на завідувача відповідної кафедри;

підготовкою наказу на організацію викладання навчальних дисциплін
іноземними мовами - на начальника відділу міжнародних зв'язків;

виконанням розкладу навчальних занять для здобувачів вищої освіти з
дисциплін, що викладаються англійською мовою, проведенням підсумкового
контролю та документальним оформленням - на начальника навчального відділу;

встановленням надбавки науково-педагогічному працівнику кафедри за
викладання навчальної дисципліни іноземною мовою на визначений в наказі термін
- на директора відповідного навчально-наукового інституту.

2. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ

2.1. Викладання навчальних дисциплін іноземними мовами здійснюють
викладачі кафедр Університету, за якими в навчальних планах закріплені відповідні
навчальні дисципліни. Викладання дисциплін мовної підготовки за навчальним

планом освітньої програми в контексті цього Положення не вважається викладанням іноземною мовою.

2.1.1. Викладання дисциплін іноземною мовою може бути комбінованим.

Комбіноване викладання може здійснюватися будь-яким із трьох способів, що визначаються та затверджуються на засіданні кафедри:

- лекції - українською мовою, практичні (семінарські) та лабораторні заняття - іноземною мовою;
- лекції - іноземною мовою, практичні (семінарські) та лабораторні заняття - українською мовою;
- лекції і практичні (семінарські) та лабораторні заняття - 50% українською і 50% іноземною мовами.

2.1.2. У такому випадку викладання дисципліни вважається таким, що здійснюється з використанням іноземної мови.

2.2. Для викладання навчальних дисциплін іноземними мовами можуть бути залучені викладачі інших закладів вищої освіти, установ, організацій, зокрема закордонних.

2.3. Підготовка і організація роботи щодо викладання навчальних дисциплін іноземними мовами (за умови наявності викладачів, які володіють іноземними мовами), проводять в навчальному році, який передую року вивчення відповідних навчальних дисциплін.

2.3.1. З метою здійснення ефективного процесу організації викладання навчальних дисциплін іноземними мовами до науково-педагогічних, педагогічних працівників висувається, щонайменше, одна з таких вимог:

- знання іноземної мови не нижче рівня B2, що підтверджено сертифікатом відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти з мов країн Європейського Союзу;
- наявність кваліфікаційного документа (диплом) про повну вищу освіту з відповідної іноземної мови.

2.4. Організація викладання навчальних дисциплін іноземними мовами здійснюється кафедрами і передбачає:

2.4.1. Визначення викладачів кафедри, які володіють іноземними мовами на рівні, достатньому для викладання, та переліку навчальних дисциплін, які вони можуть викладати іноземними мовами.

2.4.2. Надання здобувачам вищої освіти інформації про можливість вивчення окремих навчальних дисциплін іноземними мовами.

2.4.3. Формування груп здобувачів вищої освіти, для яких навчальні дисципліни викладатимуть іноземними мовами. Здобувачі вищої освіти, які бажають вивчати такі навчальні дисципліни повинні подати заяву (**Додаток 1**).

2.4.4. Розроблення навчально-методичного комплексу дисциплін, яку

планують викладати іноземною мовою, та розміщення його згідно до номенклатури справ.

2.4.4.1. Зміст навчання з дисциплін, що викладаються іноземною мовою, повинен відповідати стандартам вищої освіти, освітнім програмам та силабусам.

2.4.4.2. Основні складові навчально-методичного комплексу дисциплін, які викладаються іноземною мовою, формуються іноземною мовою. Програма навчальної дисципліни оформляється українською мовою, силабус - іноземною мовою.

2.4.4.3. Форми та методи проведення навчальних занять іноземною мовою обираються викладачем самостійно.

2.4.5. Підготовку завідувачем кафедри подання на ім'я ректора Університету про дозвіл викладання навчальних дисциплін іноземними мовами з попереднім погодженням відділом міжнародних зв'язків, навчальним відділом/завідувачем аспірантури і докторантури та навчально-методичним відділом (**Додаток 2**) та подання інформації до відділу міжнародних зв'язків (**Додаток 3**).

2.4.5.1. Зазначений вище дозвіл надається за умови:

наявності не менше 10 здобувачів, які бажають вивчати відповідну навчальну дисципліну іноземною мовою, та наявності з такої навчальної дисципліни навчально-методичного комплексу дисциплін відповідною іноземною мовою;

надання в деканат інформації про навчальні дисципліни та здобувачів вищої освіти, які бажають їх вивчати іноземною мовою, для формування груп з вивчення дисциплін іноземною мовою;

подання інформації про навчальні дисципліни, вивчення яких відбуватиметься іноземною мовою, викладачів, які забезпечуватимуть їхнє викладання, та груп здобувачів вищої освіти з вивчення таких навчальних дисциплін у навчальний відділ для подальшого розподілу навчального навантаження та виконання розкладу навчальних занять, а також у навчально-методичний відділ, не пізніше 15 травня, що передує року вивченню таких навчальних дисциплін.

2.4.6. Підготовка відділом міжнародних зв'язків (відповідно до наданого ректором дозволу) наказу на організацію викладання навчальних дисциплін іноземними мовами (**Додаток 4**).

2.4.7. Викладання дисциплін іноземною мовою (в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік) в повному обсязі або комбіновано забезпечує досягнення викладача у професійній діяльності за пп. 13 пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, а саме: 13) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою (крім дисциплін мовної підготовки) в обсязі не

менше 50 аудиторних годин на навчальний рік. Викладання дисциплін іноземною мовою підвищує рейтинг викладача, кафедри та навчально-наукового інституту.

2.5. Контрольні заходи з навчальних дисциплін, викладання яких здійснюється іноземними мовами, також проводять іноземними мовами. Якщо здобувач, який вивчав навчальну дисципліну іноземною мовою, складає залік або екзамен з такої дисципліни перед комісією, то такий контрольний захід проводять українською мовою, а повторне вивчення такої навчальної дисципліни також проводять українською мовою.

2.6. Викладання дисциплін іноземною мовою повинно забезпечувати високий рівень фахової підготовки здобувачів вищої освіти, повний обсяг результатів навчання і компетентностей, ідентичний результатам викладання навчальних дисциплін українською мовою.

2.7. Викладачам, які здійснюють викладання навчальних дисциплін іноземною мовою встановлюється надбавка на термін викладання навчальної дисципліни:

2.7.1. Викладання іноземною мовою окремих навчальних дисциплін (до 4 навчальних дисциплін) - 10% від посадового окладу (на відповідний семестр). Ця надбавка встановлюється як “надбавка за знання та використання в роботі англійської мови” (за рахунок загального чи спеціального фонду залежно від наявного фонду оплати праці на час встановлення надбавки);

2.7.2. Викладання іноземною мовою 50% навантаження і більше (4 - 6 навчальних дисциплін) - 15% від посадового окладу (на навчальний рік). Ця надбавка встановлюється за такою схемою: 10% як “надбавка за знання та використання в роботі англійської мови” (за рахунок загального чи спеціального фонду залежно від наявного фонду оплати праці на час встановлення надбавки) та 5% як “надбавка за складність і напруженість у роботі” (за рахунок власних надходжень Університету);

2.7.3. Викладання іноземною мовою 80% навантаження і більше (6 - 8 навчальних дисциплін) - 25% від посадового окладу (на навчальний рік). Ця надбавка встановлюється за такою схемою: 10% як “надбавка за знання та використання в роботі англійської мови” (за рахунок загального чи спеціального фонду залежно від наявного фонду оплати праці на час встановлення надбавки) та 15% як “надбавка за складність і напруженість у роботі” (за рахунок власних надходжень Університету).

2.7.4. За умови комбінованого викладання навчальних дисциплін (пункт 2.1.1 цього Положення) викладачу встановлюється надбавка 5% від посадового окладу (на відповідний семестр), як “надбавка за знання та використання в роботі англійської мови” (за рахунок загального чи спеціального фонду залежно від

наявного фонду оплати праці на час встановлення надбавки).

2.8. Зазначені у п. 2.7. цього Положення надбавки встановлюються наказом ректора на термін викладання іноземною мовою на підставі відповідного подання завідувача кафедри, погодженого директором навчально-наукового інституту з копією наказу зазначеного у п. 2.4.6. цього Положення.

2.8.1. Надбавки, зазначені у п.2.7 цього Положення не встановлюються працівникам Університету, для яких вимогам для зайняття посади передбачено знання іноземної мови, що підтверджено відповідним документом.

2.9. Оформлення загального обсягу навчального навантаження кафедри передбачає примітку про те, що певна дисципліна вивчається іноземною мовою в повному обсязі або комбіновано (із зазначенням мови).

2.10. Результати підсумкового (семестрового) контролю з навчальних дисциплін, які викладалися іноземною мовою в журналах обліку роботи академічної групи, відомостях успішності, індивідуальних навчальних планах здобувачів, академічних довідках та додатках до дипломів європейського зразка зазначаються українською мовою із обов'язковою приміткою про те, що навчальна дисципліна вивчалась іноземною мовою (із зазначенням мови).

3. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Це Положення набирає чинності з дати затвердження Вченою радою Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського та введенням у дію наказом ректора.

3.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і затверджуються Вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора.

3.3. Пов'язані положення Університету:

Положення про організацію освітнього процесу;

Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського;

Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність для учасників освітнього процесу;

Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників;

Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності НПП, кафедр і навчально-наукових інститутів.

Завідувачу кафедри

(назва кафедри)

здобувача вищої освіти

(ім'я та прізвище)

(курс, спеціальність)

ЗАЯВА

Прошу надати можливість мені вивчати навчальну дисципліну

(назва навчальної дисципліни)

МОВОЮ.

(назва мови (в межах затверджених освітніх програм до набору на наступний навчальний рік))

Дата _____

Підпис _____

Ректору Університету
Валерію БОРТНЯКУ
Завідувача кафедри

ПОДАННЯ

Прошу дозволити викладати зазначені дисципліни іноземними мовами*:

Перелік навчальних дисциплін, викладання яких може відбуватись іноземною мовою	Мова викладання навчальних дисциплін	Посади, прізвища й ініціали викладачів, які можуть викладати дисципліни іноземною мовою	Чисельність груп здобувачів вищої освіти з вивчення дисциплін іноземною мовою
Осінній семестр 20__ /20__ навчального року			
Весняний семестр 20__ /20__ навчального року			

За вказаними навчальними дисциплінами розроблені та розміщені на сайті кафедри навчально-методичні комплекси визначених дисциплін, відповідними іноземними мовами.

Дата _____

Підпис _____

Погоджено:

Начальник відділу міжнародних зв'язків

Емма АСОЯН

Начальник навчального відділу
Завідувач аспірантури, докторантури
(для третього рівня вищої освіти)

Ольга КРИВОШЕЙ /

Наталія ДОБРЯНСЬКА

Начальник навчально-методичного відділу

Наталія САЛОЇД

* Окремо зазначається перелік дисциплін комбінованого викладання

Начальнику відділу міжнародних
зв'язків
Завідувача кафедри

ПОДАННЯ

Доводжу до Вашого відома про початок роботи з підготовки викладання іноземними мовами навчальної дисципліни/навчальних дисциплін у наступному навчальному році у визначеному навчальним планом обсязі кредитів ЄКТС за освітньою програмою (спеціальність, освітній ступінь):

№	Навчальна дисципліна	Семестр, кількість годин	Ім'я та прізвище викладача	Ім'я та прізвище здобувача, курс, спеціальність

Дата _____

Підпис _____

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО**

НАКАЗ

« ____ » _____ 20__ р.

м. Київ

№ ____

*Про викладання навчальних
дисциплін іноземними мовами*

Відповідно до Положення про організацію викладання навчальних дисциплін іноземними мовами у Таврійському національному університеті імені В. І. Вернадського, затвердженого Вченою радою Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського від ____ (протокол №____) та введеного в дію наказом ректора від ____ № ____-ОД,

НАКАЗУЮ:

1. Завідувачу кафедри _____ (назва кафедри), _____ (назва інституту), організувати для здобувачу /здобувачів вищої освіти ____ курсу, *першого (бакалаврського) / другого (магістерського) / третього (освітньо-наукового)* рівня вищої освіти, *навчально-наукового інституту* _____, денна/заочна форма навчання, освітня програма _____, спеціальність _____, спеціалізація _____ (зазначається за наявності) _____,

Михайленку Михайлу Михайловичу /

Список студентів:

- 1. Іванов Сергій Петрович**
- 2. Рижих Ганна Петрівна**
3.
4.

викладання наступну/их дисциплін іноземною мовою:

- 1. Назва дисциплін/и**
- 2. Назва дисциплін/и***

** Окремо зазначається перелік дисциплін комбінованого викладання*

2. Завідувачу загального відділу довести цей наказ до відома осіб зазначених в списку розсилки.

3. Контроль за виконанням наказу покласти на проректора з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку.

Підстава: заява **Михайленка М. М.** від _____ р. /

заяви студентів:

1. ПІБ від _____ р.

2. ПІБ від _____ р.

3. ПІБ від _____ р.

подання про дозвіл викладання навчальних дисциплін іноземними мовами (додаток 2).

Ректор

Валерій БОРТНЯК

ПРОЄКТ НАКАЗУ ВНОСИТЬ:
керівник відділу міжнародних зв'язків

Емма АСОЯН

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної
діяльності та інноваційного розвитку

Олександр БЕССАРАБ

Проректор з навчальної роботи

Володимир НОЖЕНКО

Начальник юридичного відділу

Вадим РИКОВ

Список розсилки:

1. Відділ міжнародних зв'язків
2. *Навчально-науковий інститут* _____
3. *Навчальний відділ/Завідувач аспірантури і докторантури*
4. *Навчально-методичний відділ*
5. *Планово-фінансовий відділ*

Надруковано в 1 примірнику
на 2 сторінці/ках

Виконавець: _____